ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการทางบริบาลเภสัชกรรม ในร้านขายยา

นางสาว เกษศิรินทร์ ทัดเทียม นางสาว อรุโณทัย เดอรามันห์

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2544

โครงการพิเศษ เรื่อง ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการทางบริบาลเภสัชกรรม ในร้านขายยา

..... นางสาวเกษศิรินทร์ ทัดเทียม

..... นางสาวอรุโณทัย เดอรามันห์

(รศ.ดร.ชะอรสิน สุขศรีวงศ์) อาจารย์ที่ปรึกษา

.....

PATIENT'S WILLINGNESS TO PAY FOR PHARMACEUTICAL CARE IN DRUG STORES

MISS KETSIRIN THADTHIAM MISS ARUNOTAI DERRAMON

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULLFILMENT OF THE REQUIREMENT FOR THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN PHARMACY FACULTY OF PHARMACY MAHIDOL UNIVERSITY

บทคัดย่อ ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการทางบริบาลเภสัชกรรมในร้านขายยา

เกษศิรินทร์ ทัดเทียม, อรุโณทัย เดอรามันห์ อาจารย์ที่ปรึกษา : ชะอรสิน สุขศรีวงศ์ ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล คำสำคัญ : การบริบาลทางเภสัชกรรม, การบริการ, ความเต็มใจ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณสมบัติผู้ที่เต็มใจจ่ายค่าบริการแก่เภสัชกรชุมชนโดย ผู้มารับบริการที่ร้านขายยา และศึกษาอัตราส่วนของผู้ที่มีความเต็มใจในการจ่ายค่าบริการต่อผู้มา รับบริการทั้งหมด เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความครบถ้วนในเนื้อหาและ ความเข้าใจแล้ว สุ่มจากประชาชนที่มาซื้อยาจาก 5 ร้านขายยา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน เป็นเพศชายร้อยละ 39.2 เพศหญิงร้อยละ 60.8 ,ร้อยละ 45 มีอายุอยู่ระหว่าง 15 - 25 ปี, การศึกษาระดับอุดมศึกษาร้อยละ 67.5, อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 25 ,สถานภาพโสด ร้อยละ 63.3 และร้อยละ 33.3 มีรายได้ 6,001 – 10,000 บาท

ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 85.8 ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าเภสัชกรควร ให้บริการโดยไม่คิดมูลค่า ควรให้บริการโดยบวกค่าบริการไว้ในราคายา ร้อยละ 3.3 โดยเต็มใจ จ่ายในมูลค่า 11 – 20 บาท และควรให้บริการโดยมีค่าตอบแทนต่อครั้ง ร้อยละ 10.9 โดยร้อยละ 8.4 จ่ายในมูลค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 บาท ร้อยละ 2.5 จ่ายในมูลค่า 11 – 20 บาท แต่เมื่อ กำหนดให้การบริการทางบริบาลเภสัชกรรมของเภสัชกรชุมชนต้องมีการจ่ายค่าบริการ พบว่า ร้อยละ 45 ยินดีจ่ายด้วยตนเอง และร้อยละ 55 ไม่ยินดีจ่ายด้วยตนเอง โดยความแตกต่างในเรื่อง เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ และรายได้ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในความยินดีใน การจ่ายค่าบริการ ปัจจัยที่มีผลในการจ่ายค่าบริการด้วยตนเอง คือ สถานะสุขภาพ โดยกลุ่มที่มี สถานะทางสุขภาพดีจะมีความยินดีในการจ่ายค่าบริการมากกว่ากลุ่มที่มีสถานะสุขภภาพพอใช้ และไม่ดี ส่วนปัจจัยในด้านความถี่ในการเข้ารับบริการใน 1 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มที่เข้ารับบริการ น้อยครั้งมีความเต็มใจในการจ่ายค่าบริการมากกว่ากลุ่มที่มีหามากว่า 2 ครั้ง

การศึกษานี้ทำให้เข้าใจถึงความเต็มใจในการจ่ายค่าบริการทางการบริบาลเภสัชกรรมแก่ เภสัชกรในร้านขายยา ซึ่งจะมีผลต่อมาตรฐานเภสัชกรรมปฏิบัติที่ดีในสถานเภสัชกรรมชุมชน อย่างไรก็ตามยังมีความต้องการการศึกษาในด้านนี้เพิ่มเติมอีก

Abstract

Patient's willingness to pay for pharmaceutical care in drug stores.

Ketsirin Thadthiam, Arunotai Derramon.

Project advisor : Cha-onsin Sooksriwong, Dr.PH. Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University. Keyword : Pharmaceutical care, service, willingness to pay.

The objectives of this study were to assess the willingness to pay for pharmaceutical care in drug store and the ratio of those who were willing and were not willing to pay. Five drugs stores in Bangkok having full time pharmacists were chosen for data collection by questionairs. Total 120 respondents were randomly selected.

The results revealed that most respondents (85.8 percent) had the opinion that the pharmacist ought give service for free.10.8 percent paid per time visited, 3.3 percent charge included in drug cost. The value of charge was between 10 – 20 bath. The value of pay per time visited was between 1 - 20 bath;most of them were willing to pay 10 bath.When a scenario that all pharmaceutical care must be paid, results showed that 45 percent of the respondents were willing to pay by themselves, while 55 percent were not.Differences in gender, age, education, occupation status and income did not affect willineness to pay for pharmaceutical care in drug store.Differences in health affected willingness to pay for pharmaceutical care in drug store; the respondents who had better health status were more willing to pay than those who had less. The frequency of visiting drug stores during the last month affected willingness to pay for pharmaceutical care in drug store; those who sometime (≤ 1) visited drug store were more willing to pay than those who often (≥ 2) visited drug store. Previous experiences in obtaining the pharmaceutical care of pharmacist did affect willingness to pay. The findings from this enable us to more understanding of willingness to pay for pharmaceutical care in drug store. This is useful for improving pharmacist role and better pharmacy practice in drug store. However more studies in this area are needed.